

THE PRINCE OF WALES'S

CORPORATE LEADERS GROUP ON CLIMATE CHANGE
UNIVERSITY OF CAMBRIDGE PROGRAMME FOR SUSTAINABILITY LEADERSHIP

Kodaňské komuniké o změně klimatu

Toto komuniké vydávají představitelé více než 500 světových společností. Komuniké vyzývá k ambiciózní, silné a spravedlivé celosvětové dohodě o změně klimatu, která bude věrohodně reagovat na rozsah a naléhavost krize, jíž svět v dnešní době čelí.

Dvacet největších ekonomik světa (G20) se v letošním roce sešlo a dohodlo na bezprecedentní, koordinované reakci na celosvětový hospodářský útlum. Na londýnském summitu se představitelé zemí G20 zavázali k tomu, že udělají „všechno, co je nezbytné“ pro obnovu důvěry v hospodářský systém a jeho růst.

Světoví lídři nyní musí ukázat stejnou míru koordinace a zabývat se problémem změny klimatu. Hospodářský rozvoj nebude v dlouhodobém horizontu udržen, pokud nedojde ke stabilizaci klimatu. Je velmi důležité, abychom tuto recesi opustili způsobem, který položí základy pro růst opírající se o nízkouhlíkové technologie a neuzavře nás do budoucnosti s vysokou spotřebou uhlíku.

Pro mezinárodní podnikatelské společenství to je obtížná a náročná doba a nedostatečný výsledek Konference OSN o změně klimatu v Kodani situaci ještě zhorší, jelikož vyvolá nejistotu a bude narušovat důvěru.

Naopak, pokud bude možné uzavřít dostatečně ambiciózní, účinnou a celosvětově spravedlivou dohodu, vzniknou podmínky pro transformační změnu v našem celosvětovém hospodářství a společnosti dostanou ekonomické signály, které potřebují, pokud mají investovat miliardy dolarů do nízkouhlíkových produktů, služeb, technologií a infrastruktury.

Dohoda by měla mít následující základní podobu:

- Dohoda musí stanovit celosvětový strop pro emise a dlouhodobou cestu ke snížení všech emisí skleníkových plynů a zdrojů na období od roku 2013 do roku 2050 (s prozatímními cíli). Tyto cíle budou muset být vytyčeny ve spolupráci s vědeckou obcí, aby bylo zajištěno, že celosvětové koncentrace skleníkových plynů budou stabilizovány pod kritickými prahovými hodnotami. Při vyslovení těchto slov chápeme, že vzniká shoda ohledně cíle omezit růst celosvětové průměrné teploty na méně než 2 stupně Celsia v porovnání s dobou před průmyslovou revolucí a že k tomu bude nutné, aby celosvětové emise dosáhly svého vrcholu a začaly rychle klesat během příštího desetiletí. Dokonce i tento scénář bude podle Čtvrté hodnotící zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) vyžadovat snížení o 50-85 % do roku 2050 a platí, že čím později dosáhnou emise svého vrcholu, tím bude nutné větší a nákladnější snížení. Zpožděním nic nezískáme.
- Rozvinuté země musejí v oblasti snižování emisí přijmout okamžité a důkladné závazky, které jsou mnohem vyšší než celosvětový průměr a které budou podpořeny důvěryhodnými strategiemi pro dekarbonizaci jejich hospodářství. Rozvinuté země musejí ukázat, že růst na základě nízkouhlíkových technologií je jak dosažitelný, tak i žádoucí. Musejí také podporovat instituce a rámce, které budou poskytovat nezbytnou finanční a technologickou pomoc rozvojovým zemím.
- Rozvojové země budou muset hrát svou roli při sestavování svých vlastních plánů procesu snižování emisí v souladu se svými obecnými, ale diferencovanými povinnostmi a schopnostmi. Pokrokové rozvojové země by měly pokračovat v rozvoji plánů růstu na základě nízkouhlíkových technologií, a směřovat tak k přijetí náležitých a celohospodářských závazků do roku 2020. Opatření na úrovni odvětví pomohou urychlit dalekosáhlé využívání čistých technologií pomocí solidních finančních řešení, transferu technologií a budování kapacity. Nejméně rozvinuté ekonomiky potřebují další pomoc, včetně zvýšeného a adekvátního financování, a rozšířenou spolupráci, která jim pomůže přizpůsobit se novému nízkouhlíkovému hospodářství a stát se jeho součástí.

Klíčové podpůrné prvky dohody musejí zahrnovat:

- **Důvěryhodné měření, vykazování a ověřování emisí**, což je velmi důležité pro posuzování pokroku na základě cílů účinné smlouvy o klimatu.
- **Opatření pro poskytnutí silného celosvětového trhu s emisemi skleníkových plynů**, aby bylo zajištěno nejúčinnější, nejefektivnější a nejspravedlivější snižování emisí. Jeho součástí by byla rostoucí řada vzájemně propojených národních či regionálních trhů se stropy pro obchodování s emisemi, kde takové stropy budou sníženy v souladu s cíli přijatými pro oblast snižování emisí.
- **Další politická opatření**, jelikož sama silná cena uhlíku nebude pro zajištění úrovně a povahy změny nutné v celém hospodářství stačit. Opatření budou nutná k zajištění postupné změny energetické účinnosti, k podpoře rychlého rozvoje, předvádění a širokého používání nízkouhlíkových technologií a rovněž k povzbuzení nových trhů, aby používaly nízkouhlíkové produkty a služby. Tato opatření budou zahrnovat ambiciózní standardy výkonnosti a účinnosti, odvážné závazky v oblasti zadávání veřejných zakázek a rozvoj pobídek. Klíčem je silná ochrana duševního vlastnictví i další zmocňující politiky.
- **Rámec pro rozvojové země** s cílem urychlit rozsáhlé využívání čistých technologií prostřednictvím solidních finančních řešení, vedoucích k přijetí závazků v oblasti snižování emisí. Je nutné provést revizi mechanismu čistého rozvoje (CDM), aby bylo zajištěno, že usnadní finanční podporu a transfer technologií do rozvojových zemí v požadované míře. Pro tento účel se CDM bude muset přeměnit z mechanismu na bázi projektů (podporujícího ad hoc nebo jednorázové projekty) na hromadný mechanismus, který bude pomáhat zajistit další snižování emisí a růst na základě nízkouhlíkových technologií transparentním, solidním a důvěryhodným způsobem v souladu s mezinárodně přijatými kritérii udržitelnosti.
- **Rámec přizpůsobení a mechanismus financování** na pomoc nejchudším zemím a lidem, kteří jsou obzvláště citliví vůči účinkům změny klimatu a zároveň nesou za problém nejmenší odpovědnost. Finanční prostředky na přizpůsobení musí být doplňkové, předvídatelné, stabilní a adekvátní. Vlády musejí posoudit svou expozici rizikům v souvislosti s klimatem a své analýzy spojit.
- **Mechanismus snižování emisí v důsledku odlesňování a znehodnocování lesů v rozvojových zemích (REDD)**, který by měl zajistit podstatné, předvídatelné, o výsledky se opírající a dlouhodobé finanční toky do rozvojových zemí, které dosahují měřitelného a ověřitelného snižování emisí v důsledku odlesňování a znehodnocování lesů. Je také zapotřebí okamžitý prozatímní nouzový balíček, který poskytne podstatné finanční prostředky státům s tropickými pralesy, jež pak s pomocí těchto peněz budou moci v krátké době zastavit odlesňování a vydat se na alternativní cesty hospodářského rozvoje ještě předtím, než dojde k plnému zavedení mechanismu REDD.
- **Komplexní celosvětový přístup** k emisím z mezinárodní letecké a lodní dopravy a jasnou strategii pro komercializaci zachycování a ukládání uhlíku, vedoucí k dalekosáhlému využití.

Síla dohody bude posouzena na základě toho, jak bude schopna řídit podstatná opatření uvnitř i vně procesu OSN, na národní i mezinárodní úrovni, avšak v souladu se zásadami dohodnutými v Kodani.

Silný, účinný a spravedlivý mezinárodní klimatický rámec bude stimulovat zásahy domácí politiky, dvoustranné a regionální dohody, které jsou nezbytně nutné k zajištění přechodných a dlouhodobých cílů v oblasti snižování emisí a k rychlejšímu budování nízkouhlíkového hospodářství. Tím se odemkne potenciál podnikatelského sektoru k tomu, co tento sektor umí nejlépe: ziskové investice, inovace a zpřístupnění nízkouhlíkových produktů a služeb miliardám spotřebitelů po celém světě. Čím bude rámec ambicióznější, tím více podnikatelský sektor přinese.

Problém změny klimatu je řešitelný – mnohé z požadovaných technologií jsou k dispozici již dnes, zatímco jiné bude možné vyvinout, pokud budou uplatněny ty správné pobídky. Potřebné politiky jsou relativně jasné a náklady na přechod jsou zvládnutelné, a to i v současném ekonomickém klimatu. Jediné, co nemáme, je čas. Zpoždění není možné.

